

להתפטר או להיות מפוטר? הכירו את הזכויות שלכם

נדב טסלר 15 במאי 2020

סיימתם לעבוד, האם התפטרתם או פוטרתם מעבודתכם? מעבר למשמעות הפסיכולוגית של מי זרק את מי יש משמעות רחבה הרבה יותר להגדרה במסגרת **דיני העבודה**. הזכויות של עובד שפוטר מעבודתו הרבה יותר רחבות מאשר עובד שבחר להתפטר.

תשלום בתקופת הודעה מוקדמת

כשם שלא ניתן לפטר עובד מהיום להיום כך גם לא ניתן לעזוב את מקום העבודה באופן מיידי. לצורך כך נועדה תקופת ההודעה המוקדמת. תקופה המוסכמת על שני הצדדים ומאפשרת הן לעובד והן למעסיק להתארגן.

עובד **שבוחר להתפטר** ממקום עבודתו חייב להודיע על כך למעסיק בכתב ולהמשיך לעבוד בתקופת **ההודעה המוקדמת**. עובד שעבד יותר משנה במקום העבודה נדרש להודיע חודש מראש על כוונתו להתפטר, באפשרותו להמשיך לעבוד בימי **ההודעה המוקדמת** או לנצל ימי חופשה. במידה והמעסיק מעוניין שהעובד יתפטר לאלתר, באופן מיידי, המעסיק נדרש לשלם לעובד את תקופת **ההודעה המוקדמת**.

עובד שעבד פחות מחצי שנה נדרש לתת תקופת **הודעה מוקדמת** של יום בעבור כל חודש עבודה ובעבור החצי השנה השנייה לעבודתו עליו לתת יומיים וחצי. לדוגמה

עובד שעבד 7 חודשים במקום העבודה, עליו להודיע 8.5 ימים מראש על כוונתו להתפטר. 6 ימים בעבור החצי השנה הראשונה ועוד 2.5 ימים על כל חודש נוסף

מעל חצי שנה	עד חצי שנה	מעל שנה
2.5 ימים על כל חודש עבודה נוסף	יום על כל חודש עבודה	חודש עבודה

שימו לב כי באפשרות העובד והמעסיק להחליט יחדיו על תקופת הודעה מוקדמת ארוכה יותר.

גם **עובד שפוטר מעבודתו** יהיה זכאי לתקופת הודעה מוקדמת, בעבור תקופה זו העובד יהיה זכאי לתשלום שכר גם אם המעסיק בחר לפטר אותו באופן מיידי. בניגוד לעובד **שהתפטר** שיכל לנצל ימי חופשה על חשבון ההודעה המוקדמת, המעסיק אינו יכול לכפות על העובד לנצל את ימי החופשה בתקופת ההודעה המוקדמת. שימו לב כי תקופה שבה העובד נמצא **במילואים** או **בחל"ת** אינה נחשבת לצורך ימי **ההודעה המוקדמת**.

במידה והעובד היה **בחל"ת**, כמו בתקופה הנוכחית, והמעסיק רוצה לפטר אותו, יש להחזיר את העובד מה**חל"ת** לערוך לו שימוע ולשלם לו בעבור תקופת ההודעה המוקדמת.



תשלום פיצויי פיטורים

חוק פיצויי פיטורים קובע כי עובד שהשלים שנת עבודה ופוטרו מעבודתו יהיה זכאי לפיצויי פיטורים. גובה הפיצויים יהיה משכורת אחרונה כפול הוותק בעבודה. לדוגמה, עובד שעבד 4 שנים ושכרו האחרון עמד על 7,500 ש"ח העובד יהיה זכאי לפיצויי פיטורים בגובה 30,000 ש"ח. במקרים רבים כספי הפיצויים כולם או חלקם יהיו חלק מהחיסכון הפנסיוני שלכם.

פיצויי פיטורים וקרן הפנסיה

המעסיק מפקיד מידי חודש לעובד לחיסכון הפנסיוני, לצד הפקדת העובד והמעסיק ההפקדה לקרן הפנסיה מורכבת גם מרכיב הפיצויים. במקרים רבים המעסיק מפקיד לפנסיה 6% משכר העובד ולא את מלא ההפקדה, 8.33% מהשכר.

במידה והמעסיק הפקיד רק 6% **והעובד פוטר מעבודתו**, המעסיק נדרש להשלים פיצויי פיטורים לעובד. גובה השלמת הפיצויים תהיה 28% מהשכר האחרון כפול הוותק. בהמשך לדוגמה הקודמת, עובד עם שכר של 7,500 ש"ח שהמעסיק הפקיד לו לפנסיה רק 6%. יהיה זכאי להשלמת פיצויים בגובה 2,100 ש"ח בעבור כל שנת וותק. את יתר הפיצויים הוא יקבל מקרן הפנסיה שלו.

פיטורים לאחר החל"ת

עובדים שחזרו כעת מחל"ת ופוטרו מעבודתם חשוב שידעו כי תקופת החל"ת אינה נחשבת במלואה לצורך ספירת הוותק לפיצויי פיטורים. עובד שהיה בחל"ת מעבר ל- 14 ימים יהיה זכאי **לתוספת של 14 ימים** לספירת הוותק המגיע לו.

זכאות של עובד שהתפטר לפיצויים

בעוד שעובד שפוטרו מעבודתו יהיה זכאי **להשלמת פיצויים** בהתאם לשכר האחרון. באפשרות עובד שבחר להתפטר לימשוך רק לכספי הפיצויים שנצברו בקרן הפנסיה. כלומר במידה והמעסיק הפקיד לעובד 6% מהשכר והעובד הרוויח 7,500 ש"ח הוא יהיה זכאי לכספים שנצברו בקרן כ- 5,400 ש"ח.

ישנם מקרים בהם גם עובד שהתפטר יהיה זכאי להשלמת כספי פיצויים בין המקרים: עובד שהתפטר מחמת הרעה בתנאי העבודה או עובדת שהתפטרה לאחר הלידה כדי לטפל בתינוק שנולד. במקרים אלו העובד יהיה זכאי להשלמת פיצויי פיטורים כאילו פוטרו מעבודתם.

חשוב לזכור כי גם כיום במידה ועובדים חוזרים מחל"ת והמעסיק מחזיר אותם לתפקיד אחר או מבקש להקטין את שכרם באפשרות העובד להתפטר והתפטרות תהייה כדין מפוטר, כלומר העובד יהיה זכאי להשלמת פיצויי פיטורים.



זכאות לדמי אבטלה

מי שהשלים 12 חודש עבודה וסיים את עבודתו עשוי להיות זכאי לדמי אבטלה. דמי אבטלה מחושבים בהתאם לגיל העובד והכנסתו בששת החודשים שקדמו להתייצבות בשירות התעסוקה. בעוד שחשוב הזכאות לדמי אבטלה למי שהתפטר ומי שפוטר מעבודתו הוא זהה מועד הזכאות שונה לגמרי.

מי שפוטר מעבודתו יהיה זכאי לדמי אבטלה מהיום הראשון וללא תקופת המתנה ואילו מי שבחר להתפטר יהיה זכאי לדמי אבטלה רק לאחר תקופת המתנה בת 90 ימים.

התפטרות?	פוטרת?
זכאות לאחר 90 ימי המתנה	זכאות מיידיית לדמי אבטלה

שימו לב כי מי שהתפטר בנסיבות המזכות אותו בפיצויי פיטורים (כמו הרעה בתנאי העבודה או טיפול בתינוק לדוג') יהיה זכאי לדמי אבטלה מהיום הראשון ללא תקופת המתנה.